

Role a aktivity Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v oblasti primární prevence rizikového chování

II. krajská konference prevence kriminality a rizikového
chování

2. listopadu 2011 Sokolov

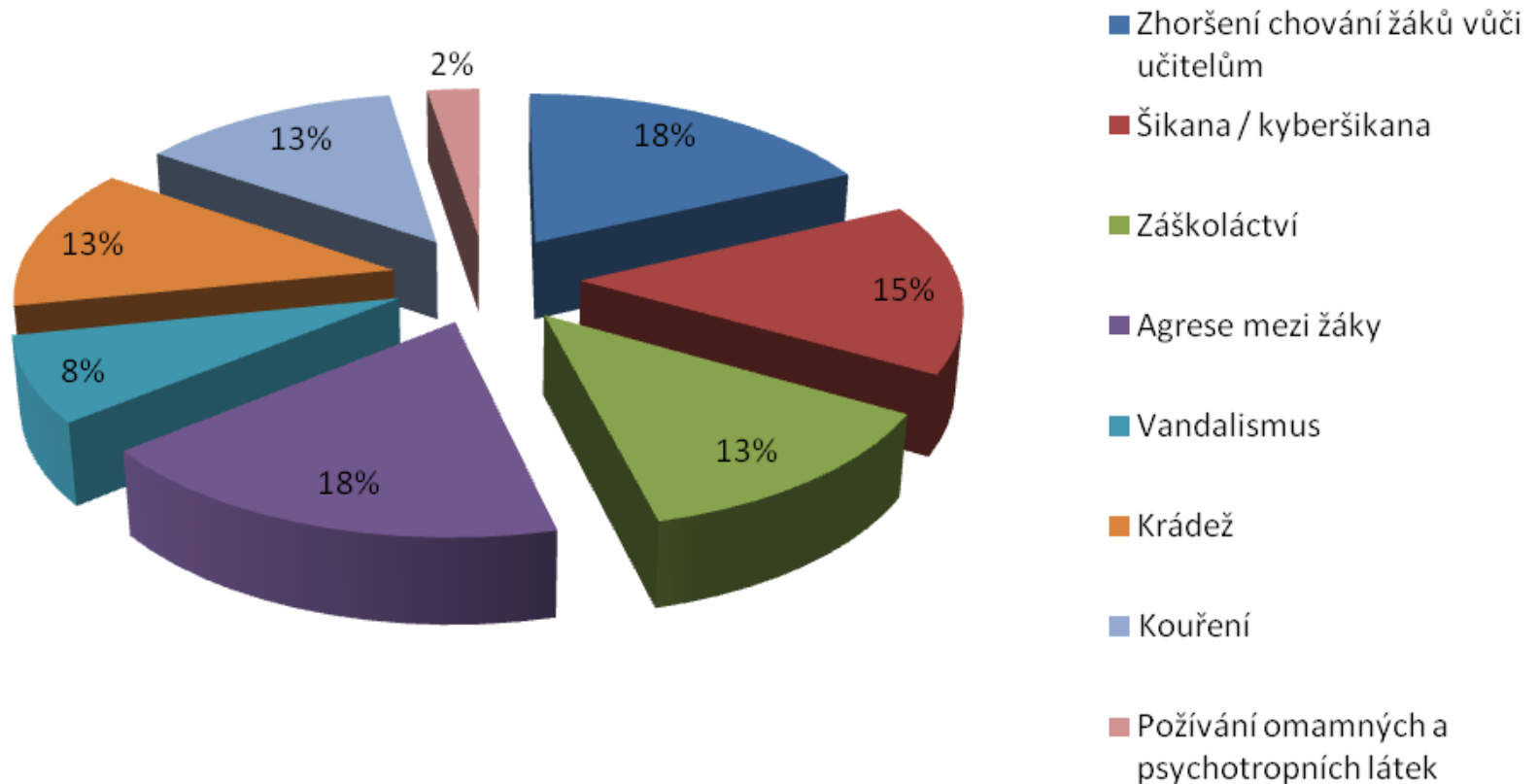
Ing. Radka Heřmánková,
úsek prevence
odbor speciálního vzdělávání, prevence a institucionální výchovy,
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Primární prevence rizikového chování

- **Rizikové chování** = chování, v jehož důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince nebo společnost
- **Druhy rizikového chování:** užívání návykových látek, agrese a šikana, záškoláctví, poruchy příjmu potravy, rasismus a xenofobie, negativní působení sekt, sexuální rizikové chování, kriminální chování – krádeže, vandalismus.

Výskyt rizikového chování ve školním roce 2010/2011

Sociálně patologické jevy v minulém školním roce

Primární prevence

Primární prevence = veškeré konkrétní aktivity realizované s cílem předejít problémům a následkům spojeným s rizikovými projevy chování, případně minimalizovat jejich dopad a zamezit jejich rozšíření.

- **Specifická:** zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků
- **Nespecifická:** zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy

Legislativa v oblasti primární prevence

- **Zákon č. 561/2004 Sb.**, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

(školský zákon)

§ 29 „Školy a školská zařízení jsou při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb povinny přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků a studentů a **vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů.**“

Legislativa v oblasti primární prevence

- Novelizace vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (nově 116/2011 Sb.)
- Ukotvení pojmu prevence rizikového chování
- Činnost školního metodika prevence

Metodické pokyny MŠMT k prevenci

- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních

- V současné době stažen a probíhá dokončování úprav
- V září 2011 – Konference k Metodickému doporučení – vystoupení autorů jednotlivých částí doporučení – diskuse k připomínkám
- Vymezena škála rizikových projevů chování žáků, stanovení kompetencí jednotlivých institucí v systému primární prevence a doporučené postupy při výskytu jednotlivých forem rizikového chování dětí a mládeže.

Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství na období 2009-2012

- Vychází ze závěrů pravidelných jednání s krajskými školskými koordinátory prevence a metodiky prevence, z dlouhodobých cílů stanovených strategiemi nadresortních orgánů
- Příprava strategie na období 2012 – 2018 – vytvoření národní strategie a její implementace do krajských strategií

Organizační systém primární prevence

- MŠMT má stěžejní podíl při uplatňování primární prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže v České republice
- Stanovování základních strategií v daných oblastech, stanovení priorit na budoucí období
- Podpora vytváření vazeb a struktury subjektů realizujících či spolupodílejících se na vytyčených prioritách
- Podpora vytváření materiálních, personálních a finančních podmínek nezbytných pro vlastní realizaci prevence ve školství

Horizontální úroveň

- *Na horizontální úrovni* ministerstvo aktivně spolupracuje s věcně příslušnými resorty (Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo obrany) a nadresortními orgány (Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky při Úřadu vlády a Republikový výbor prevence kriminality při Ministerstvu vnitra)

Vertikální úroveň

MŠMT

Odbor speciálního vzdělávání, prevence a institucionální výchovy MŠMT

Krajský školský koordinátor prevence

Pracovník krajského úřadu – odbory školství

Metodik prevence

Pracovník školského poradenského zařízení

Školní metodik prevence

Pedagogický pracovník školy či školského zařízení

Aktivity v rámci vertikální úrovně

- Spolupráce s KŠKP, metodiky prevence v PPP – pravidelné porady, předávání informací, práce na strategiích a dalších dokumentech, spolupráce v rámci dotačního řízení

